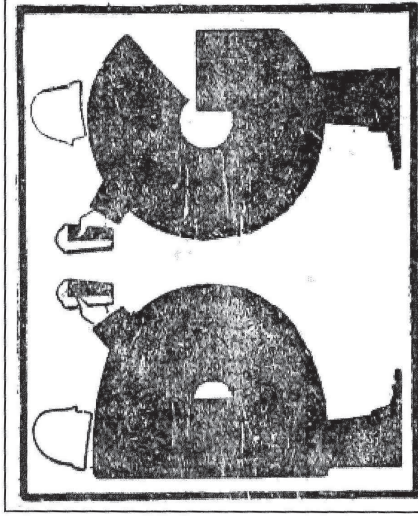

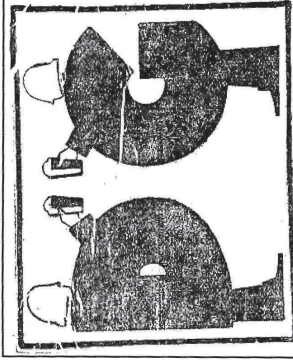
Dendermonde

Algemeen Nederlands waarvan men wel eens denkt dat het Dendermonds is...

Peerd: -rap op zè peerd zitten: uit hovaardigheid al te rap verontwaardigd, boos, geagiteerd zijn, inzonderheid als men door een Aalstenaar een poets gebakken wordt waar men natuurlijk blindelings intrapt.

**En 't Ros Beyaerd
maakt zijn ronde
In de stad
van Dendermonde
Maar « DE GHEEST »
zijn Bier doet meer
Het strekt geheel
het land tot eer.**

**En 't Ros Beiaard deed zijn ronde
In de stad van Dendermonde,
En zoo zuchtte 't dorstig beest :
Kreeg ik nu een bak « DE GHEEST » !.**

Liedjes en rimpjes

1

*o, Miekien Poipekop
geeft ons nog een bobantjen (=stenen druppel)
liever een groeit as een klantjen
aster mor zjaneivel in es drinken weir ons zat
klere zjaneivel
en snoif in de doeis
dat es de vraa heren troeist*

2

*Mie Placlois stond op de mert mè ne keff mè vis
Mensjen kupt er toch ni van want z'heit er op
gepist*

3

*Die van Haat
heer gat zie blaet
heer gat ziet roeid
ze zijt mè 66 op here schoeit*

*Pie van Haat
hoor en boot/ld
en een pintj ood (oud bier)
ne frang en een koort.*

- 66: naar de twee haarkrullen van "Die" op haar voorhoofd.
- Pie Van Houdt: barbier en caféhouder op de Moorselbaan aan de Rozen (Ben Putteman in Pee Klak, p. 223; Bij Die Van Houdt, op Mijlbeke, ging Pee om een pint.

4

*"Adjie,
menne meizeleer* en menne kweizeleer"
zoi Ditsen
en wa ginken ne ki dotsen.*

(Achterweg, Mijlbeek.)

*meizeleer: meuzelaar, snoeper

5

*o, Gè kert geschoren gat
Woorom vraagde gè mè dat?*

6

*Aal die-me doet komt langs hier,
giet de wereld vol papier.*

(arm in arm of schouder aan schouder als ron-seltocht voor deelnemers aan een spel)

7

Nieuwjaarsvers

*Liefste meiter/peter
hoe mier da ge mè geift, hoe beiter
geifde mè te letter ik gan ba de sjampetter
geifde mè te veil ge zieget noeit ni mi weir*

-letter: luttel (ZN.)

19

Mé moeder heit mé doet gedoon
 Mé vader heit mé gelien
 Mé zister(ken) heit de bintjes geknaugd
 en heit mé boiten gesmeiten

20

Kingeren, eire pa es weiral zat en eir moeder
 bakt viskes

21

Den boeim oprallen, patatten bollen

(Kinderrijmpje, waarbij een kind tegen de
 muur ging leunen met de hand, de andere
 kinderen in een sliert aan de andere hand, al
 zingend gaan de kinderen onder elkaars armen
 door tot het één kluwen is).

22

Mama, papa,
 men voetjes hemmen kaa
 De stoef een wity ni brannen
 en de roek komt oit de schaal!

23

Jan Barrabang, den broekesdief
 a gaf de kestjes on zen lief
 a kost er ni van slaupen
 a viel me zé gat in de raupen
 en 's meires loinen hé doet
 me zen lief op zenne schoeit

24

't Er was a masken,
 schoein oongedoon
 mé e matroezenkostummeken oon
 en om da lieken goed te verstaan
 beginnen me weir va veiren oon
 't Er was e masken.....

25

Petjen lotj en schetjen
 metjen lotj er twie
 wie es ter de voljste van de twie ?

26

En azoei
 zoi Soei,
 de blaa
 zen beiter as de roei

't Een es ni woor

zoi zen vraa
 De roei
 zen beiter as de blaa

27

Ze zoi azoei en ze'n sprak ni
 ze gink nor here zak en ze gaf ni

28

Rotte patatten
 en schellen van vis,
 eiten de boeren
 as 't keiremes es

34

Bim bom bale
 zoei lodj de Vlomse gale
 aloever nen doelde maan
 nen doelde maan in d'eerde
 ne roike maan te peerde
 nen eirme maan te voete
 dank u jezeken zoete

35

Onder de pianne zatz een hondjen
 me zen kontjen bloeit
 Happe zoi dat hondjen
 stikken van zen kontjen
 len twie droi en goi zet af!

36

liedje uit 1914-18, door Jan De Backer van zijn
 moeder geleerd in 1925

En hier es dan na iet

en door es da na niet
 Wij woeinen in barakken
 en wij slapen op stroei zakken
 een derde van een broeid
 ze kroigen ons nie doeid
 nen leipel marmalaad en da plekken z'op ons
 broeid
 't es te woinig om te leven
 't es te veil om doeit te goon
 ouder lief ge moetj doorum ni groizen
 want den oorlog zal ni lang meer duren
 en wa zèn gezwoeren kameroten
 en wa zellen makander noeit verloten

29

Nievekeirken, lompe boeren
 G' hetj de klokken van Oilsjt gestoelen
 G' hetj een keirk mor gienen toeren
 Bim, bam, bom
 Geift de klokken van Oilsjt vedrom

antwoord van de Nieuwerkerenaren:

Oin de boeren ni gescheiten
 De stesjen* oin gin eiten

*stedelingen

30

Michelleken
 trekt on 't belleken
 en de spetteleer zal goon

31

Ik en onzen dikken
 gingen rogge pikken
 Onzen dikken kreig het schoit
 en was aal zen rogge kwoit

32

Ze liet een scheit
 en ze viel op heer meit
 dat de stront on heer billekes bleif plekken

33

't Schoel es oit,
 de meilen droit...
 (gezongen door kinderen bij het verlaten van
 de school)

37

Me lief zoi teigen moi
'k ben schoeinjer as ge goi
ge ze van nen herink voesj gekooco..men!

38

Wat es de liefde?
Ne pot me vliegen
Wat es de hoep?
Ne pot saroop
Wa komt er achter?
Ne koelewachter
Wa komt er veiren?
Ne pot komeiren
En wa ten nog?
Ne pispot me een haaten scheid op!

39

Ien brekt zen bien
Twie zet het onien
Droi komt verboi
Vier komt alhier
Voif sloot zen woif
Zes go nor de mes
Zeiven stoot te beiven
Acht stoot op de wacht
Neigen komt hem teigen
Ting, 'k hem den boer zen sleg gezing

40

keivel a kauvel
en gat vol hauer
e gat vol blink
ge stinkt!

41

Amant
schatj op a hand
en smoit et meirenavuend
op a toebakland

42

Onder de bank (kinjerlieden)

Onder de bank
loi ewa zand
't Es gevloegen nor Ingeland
van Ingeland nor Sponjen,
appelkes van oronjen,
peren van Dekadei
peren van den boeim.

Aal die 't leste pa(n)deken eit,
die kroigt een gaave kroein.
De gaave kroein die lei gebonnen
mé zeiven oizeren bannen
wo da de staate kinjeren oonhangen
Kadei, Kadei, Kadei
doet de staate mei
Lotj de brave loeipen
adeir de groene poeirtten.
De poeirtten zen gesloeten!
Kroipt ten deir de goeten
De goeten zen te nat
kroipt ten deir 't veirken zen eeesegat!

Volgens Lieve Meert is Dekadei de maangodin
de Hekate, wel eens met een peer als attribuut
voorgesteld.

Bron: Hekate, ein fämisches Kinderlied
und Verzuch einer Deutung, Lieve Meert
Zwitsenland 1993

43

Peirthinkelen
ientjen bientjen
berreken haat
't er es iemand
nog zoei staat
van te kappen
in mèn haat
ientjen bientjen
berreken haat

44

Barakkenliedje

In cafei de Gekroendjen Os
Ela, Ola,
door es de bozinne vos

45

Marslied

't was in den toid van de bleke blaas patààten,
't was in den bleeken blaas patattentoid...

46

Uitgaanslied

En al de maskes van d'Hoigstroot
die zing zu geren ne sadoot
Die zing zu geren ne kakkie
om me te slaupen op een garnie*

*bemeubelde kamer, veelal te Brussel,
huurbaar per uur

47

Huiselijk geweld

Op nen droikeiningenuvend
Den bakker sleig zen woif
Mè ienen dikke klipper
Zudonig op heer loif.
De vraa een waa ni spreiken
De klipper een waa ni breiken
De vraa die sprak
De klipper die brak
En de maan viel op zen eersgat.

48

Den hond

Habbe zoi den hond
En den hond scheid stront
Zwoigen zoi zè moeder
Of ik boit in a kont

1. Nen drooim

Leon Boel in Den Olsjtersen Tieger, 15/5/1930

NEN DROOIM
of den Olsjterschen Beddevol

Oeverlest hoi'k nor ehn demonstrooisje gewest van hipnotism en 'k was dor zudoo-neg vah gepakt da'k er begoi ne g'hielen nacht van gedruumd hem... verschiellende kieren wakker geworren en alited op eh niet van 't zelste.

Heé dad ooi'k al veire g'hat eh ? Dad es ambetant, eihn ?

'k Gink langst de kattedroot en 'k zag veir Jef Aroisj zenne winkel ne g'hielen hooip volk stoom. 'k was iensj zien wa da da was en wa zagek ? Veir de vitrin stond ehn g'hiel manne gerrenoot.

Op den boy'sank stont er nen tip paret-ten te moaken veir die manne, azu gelek as ienen die op de keiremis in ehn baraksten iemand wildj in sloapen doen. Ik hooriden hem alited zeggen : « Ik wil... ik wil... je veux... in naam van het H. Kruis... ik wil... enz. » 'k Zch in men oigen « werd denne knol na sloapel zot... » en 'k hoi kompasje meh hem. 'k Gon der boi. 'k pak hem ba zennen etrem en 'k zeg : Kom, Menhier, 't zen alle mool...

Mor in tene kier geit'nen meh nen daaf en ha roepj vol'kolere « En arriere... slecht mensch... God lasteraar... Judas... vendu... kwaadspreker... Ik wil dat die gerrenoot leedjg worde zich rechzefte... en, deux par deux... gekoppeld al dansend buiten kome... Ik ben Beddevol, ik kan alles... je sais tout, niemand weerstaat er mij, enz. »

't Volk begost te roepen « O gie onnooizelen teppen... nor a bedde... broekschoij-ter... enz. »

Volgende bladzijde: "De Noordzee", de viswinkel van Jef Arij's in de Kattestraat, tevens te herkennen aan het scheepje dat aan de voorgevel hing.

In tene kier kiertien hem nor 't volk..., ha holdj eh grooit krois oit zennen binnezak en gelek as 't den errenwoijt, sprak hen : « Onzzhier, vergoet het heer want ze weiten ni wa dassen doen... Zalig zijn zij die arm van geest zijn enz... In naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes... ik wil... slopt meh heir oigen oepen al rechistonen... slopt... ik wil ! »

En allemaan sloop... moor bleij wakker, en allemaan zag 't volgende... De gerrenooten wirten leedjg, ze zedien heer recht op heer stertjen, ze schidjen heer kopken lings en regs... pinkten oogskes... pakten makanden vast en twee sen twee kwampe ze boiten gedanst arond Beddevol, ze kroepen in zen broekpoipen, langst de maaven van zennen impermeabel, enz. Ter wooren der ander die op zeh loijt waan klemmen... mor deir de vetigheid van zen Irak viele z'er al en broaken z'heer etremen en bienen.

Wa dat er toensj gebeirden... es te grof. De drooig'heeringen kwampen al goapenden boiten geschoverdandj, de rolmopsen kwampen oit heer bokallen gerold... de sproot begost te vechten... de kabeljaars kwampen aigelooipen, slikten gerrenoot en sproot binnen... die krokodille die dor stoot, wird leedjg... in tenge beiten was aal den heerink. kabeljaa en rolmops nor binnen, Da schip die door ooi'k stoot kwam botendredreiven. Beddevol wiltj er op springen mor de krokodille beit hem in zennen boek en was meh ne gillen hooip dingen weg.

't Volk begost te roepen... veel vraamen-sjen vielen van heer zelve. Jef Aroisj komt dad op zenne venster... springd op da schipken grooiten vissers hoak heit'n demmen onnooizelen teppen ba zen achterbroek en holdj hem azooi... nor boeven, moor... zen broek scheerden oepen en klediden viel nor beneen flak in de krokodille heer muil... a was nog giene sekond binnen ol ze spaalden hem verom oit... ze was 't er vies al.

Toensj schoet ek wakker...

Cursiefjes in de originele spelling van de auteurs

2. Ne viezen drooim

Leon Boel in Den Olsjtersen Tieger, 15/10/1930

— Drinkt oeveraal TIEGER, 't es 't beste bier. —

Ne Viezen Drooim.

Allernaan chin heet 't zedde gedacht n, dat is jist, en alle gedachten moeten gerespectieerd weren... dat es ook jist. 'K was oeverlust ba Stokken, op de merf, en 'k boorden door chin hervege daksle tiezen twee eebte Olsjterseners. Den tenen zo gecreun ons 'olsjerige (ol) doen verdwipen om zintuue medel stief te printen 'n, derheerent, medel stief tot an ze platten ajijn, stont dor meh ne lide; in man heel... mor ken kwamp er toch ni tassen. — 'K dronk mannen. Tiegger oit ni 'k gink nor mannen tram, 'k det mich oontgen toe en 'k was vertrokken.

Op tienst wirt er op men dair geklopt en 'k riep : * Antre ! * — * Antre ! antre ! vilig da misschien zeggen dak mag binne kommen * wirt er mich g'antwoord... meh chin grove stemme... en, veit dak kost jid man vanc moef... ge man in 'n we... En, kee na da 'k veit da da was 2... a we... Markes ! 'K in Markes in persoon ! Ha stak zenne g'raaleken polleper oit, stiep man hand vart, schiedde ze ne kir verzichtig dat de hientjes krokken, en begost te veizelen dat de roiten rimmelden.

* A we, Ellebeé ! wa zegde door al, * joon ? en es't hogolligen ni g'nalek da ne mensj dat in zen ad doagen moet hoorten. Ne mensj die zen oeg'en toel vertucht es nog slechter es en kindj die zen tege verzeide ! Ge man veistander * moedj dal doem wa da meigelek es ver ze doon op te kommen ! Ge moedj, ha meh * fennege mannen verstoont, en nen woert * danboek maaken, ge moedj olsjtersche * boeken doen drikken, meitingen geven in * 't olsjters, enzawoesj ! Menne moed kom * vol azek nog op 't and boergensj paus ; * as 's boorde zeggen... * spaand de priem... * rik zen lampberikken en zenne tonderik ;

* a moest labocel nor d'osterkiet ! of wel, * as de kreemers meh heer anker en zonne, * of heer lingersikken on de g'ank wozen * zonten ze kind's ot ver te spannen of dat * de fundatrasenen 't zicht in 's kwamp der * hank al en proeviden : * De pollepa * anders... lippelt ! 's ot wel * de palpe * magons... scholt a ! * 's, as ze ten weg * wooten, riepou ze : * 't es toel ze zen * labweil... — * Lou prevelen 's grandede * poem... enz. enz. — Da kreemerslajijn * es na g'olegans verdwipen en azooi zal * ons ta ook verdwipen en dad mag nie * zen, nich, begoot, dad en mag ni zen... * Ellebeé ! geij, zeh meh vortjes. Pats ! * jure ge seheil er mees vortjes doen. Doe n * optiep in * Den Olsjterschen Tieger 'n * ge zegt das ze den deystendag 31 decem- * ber op de merf ne growite man goon * heren loopen, en dat er ch wonder zal te * zien zen... ne man mach zu vel noizen * as dat er neg doagen in 't joor zen... * enzawoesj... amin, g'heet neg geliket, ge * welf wel... allef, fliet a voort in 't zuiver * en tot ziensj. *

'k wa roepen... ken kost ni, 'k wa opstoon en 't was pesset of dat'k on men bedde gehonne vas ; dair den diert ben ik er toch ingelikt van op te stoont, nor ken vord men bedde me anders liggert, ik troek meh da pak oon en hop nor de merf, de knol en was dor mog ni, ik sprong op zenne stoel en zedjen mach in zen posj.

In lone kier hoort ek eh laweijid van d'helsje doovels en 'k zeg door Markes kommen algdoolpen met chin broek tot oon zen kinnen, maxven tot oon zen elleboe- gen, zen vest en geleit woid oepen en ber- rovesj in twee schoenen die tot 't halven van de planken van zen voeten kwampen. Achter hem kwamp er ne gelen zwerm volk gedoolpen al roespode : * Markes es vertoezen 's, moor... as ze moij ten zoenen stoont, woorte ze allenwoi g'als 's. Van d'hand goesj gestegen. Alles was stillt.

Handelaars - Nijverars
Moest ge denken dat een ZEELAAK in dit blad 't van nut zou kunnen zijn vraag! talkehtingen bij :
LEON BOEL
68, Bantiermoelen (Stuwweg, 46), Tel. 683.
Dirksen stont dor veire moij veretten te maaken en te roepen : * Allef, merdek, doe begoon a bakkes oepen... lodj a twefj hooden of ze vermorzellen meh her... * Allemol goed en wel, moer ik en Koel meime kellen in wepen stoont of z hoit meime kellen in wepen stoont, moer roest plekken van op dennen adoin te bli- ken... ze, zolle kinnen peizen hemmen dat str... ik plekken wooren, * Geid, iest men broek al, smesregen del... riep ek * en 't volk begost te lachen da ze schokten. Ik stak mannen etien omhoog, alles zwesig, en ik begost te spraken... Ik vertielden heer 't geval, ik sprak oever de geschiedenis van onze stad... van in de jooren 489 as de vandaalen onskwam- pen plunjeret... 'k sprak van de jooren 870 van den vredewojnen den oyzeren erem... Verkeeren in 't jaer 1399 van d'ip de stadten en in 't jaer 1500 van d'ip de stadten die ons olsjtersche toel schain vordt dampou der mosten fier oever zen, dat dadde chin afranis was ver ons alteen, en dat da niemand nie en kost nor doen, enzawoesj. Alleman begost te schrijven, te schreiven... smottebellen lank... z hoit gel zeekes de mert kinnen schieren mid de troonen.

Ait mach ne hier stont 't ros beivoord door, 't sproink er op en teld, moer hois ! En al 't vord later moij al zingenen... * G'edebeg, g'edeveweg, g'edeweg... wief wief besje, zedj zedj de mannen van 't orjan korter, enz.

Was mach da non drooin ! Ellebeé.

3. 't Es mier as toyd

Dolf Boel in De Nieuwe Gazet van Aalst, 4/3/1983

MOET ER GI ZAAAT OP?

't es mier as toyd

dat 'er ne kier oever gepelisd werd... Lanst alle kanten en zoyn werd er geschreiven, gevreiven, geklapt en gewaeld oever 't gezin da ze 't miljeu noemen. 't Er werd van alles in 't weirk gesteld ver bossen en boeimen en aa gebaan te bewonen gelek as ze zen of zelfs nog te verbetieren. Want, dad es woord, 't es de leste joren veil nor de knoppen gemoest, vermassakreid en vergusd nor de vonties g'holpen. En dad allemol op ne reide- lekke kerten toyd. Ge 'n moeji, nog zudoneg aad ni zen ver, al 't ien en 't ander kennen op te noemen dat er gewelst heid, mor naa nimmer 'n es... Sommege blommeskes, planten of blesien, die men in ons jonge joren mor coelgwoelien voment, zen vergoed verdwienen. De jonge kinjeren va vandaog kenne z'allien nog mor van hoere zeggen, van ooit den tenen of den anderen boek of coit de biestenhof. En dad es spoyteg, noyg spoyteg. Want alles da weg es, makt on eh silksken eiremder !

En voor da 'k vandaog na wa oever beginnen, dad es oever ons toel. Ons moedertool gelek as ze zeggen. En dad es 't Olsjters ! Dad Olsjters da gegrooid es deir de joren. Voor dagge nog den invloed in veromvinding van raat 't oercoegen en de bezettingen olermen hier g'had hemmen. Want aat die kastaars die hier in de loep van iewen van heren tek komme maoken hemmen in Olsjst. hemmen hier let van heer tool achtergeloten. En verbaasterd of ni, mor d'Olsjteners pakten dor rap let van oever, al was 't vantroyd mor ver de zwans. Die tool hemmen as eirfenis gekreigen van ons avers en ons groeit-avers. Mor stillekeson zemmen die eir- fenis on 't vernogelsjeren, on 't versjacheren. Hoeveil van de jonge gasten va serrewoerdeg kemmen der nog olsjters ? Lejt op, ik vin da schoein dat de kinjeren ABN Klappen, da ze comet toelimen da Vcinjeren 'n oygen tool heid woer dammen fier meigen oever zen. Mor ze zollen volges moyt toch dooby nog moeten heer «moederfoot» oek onderhaven. Want gelek as ek gezeid hem, wa dammen verliezen zemme kwoyt en da makt ons eiremder. Allef, ge kentj zeggen : dat duurt niet lang, mor es da ni veil schoeijer as g'hoerd klappen oever : da dierf mor 'n bakke broeid ? «Een dik hoofd» da zeilt toch minder as «eh flokhaat» en hoe zojje kennen eksplikeren wa dad eh sippentretzekan of nen dwezark es ?

Verdojld ge kier : he zif dor gezoelien en gebreen - of 't es ze voor gescheiten en gespaen... En azoei kaan ek er nog hunderden opnoemen die stillekeson in de vergeithoek on 't geraoken zen. Ze meigen meh na oolimaacken ver nen abbelaode, ne kenootben, nen anzejvei, ne lenkort, ten leppen of ne wijlawool, 'k trek het meh ni oon. Da zen toch allemol echt olsjtersche woerden, die ze binnen lengte joren nimmer 'n zelle kenneen.

En 't es dorom da 'k hier meh zuveil piezier probeer alle weiken 'n betjen van dad eirfiet te redderen. Ver degien die da nog kerne teizen... D'avers kenneen dor veil on doeng meh teigen heer kinjeren tissenen ne kier eh wad olsjters te klappen - ba z' zuiver - as ze 't zelf nog kenneen... Zé, da most na ne kier van 't hert van da silksken fotoeijl, die hier schroyft onder de naam va

4. Sigaret
Cyril Temmerman in De Voorpost, 24/3/1983

Deir den bril van Seril Sigaret

V'aaf den iersten oktober sloon de sigaretten veldrom op. Dat es natuerlek gen nûs, de naft es vandeweik oek newetraut opgesteigen en Jos Ghijsen zot 't in 't Bed... dover es 't er gien swarter minder te zing op stroot.

Alles werd dierder mor de mensjen 'n trekken eer da pesies nie al te nooig oon. Ze zellen wel neker rezekes roespjetren mor met 'n anderen springe z' in eren otomobil ver 'n stroot verder om e pakske sigaretten te roin.

Naft on bekans vaifenderag frang ver e literken en e sigaretjen ver wie frang en 'n sjiek 't stik... As g' oever ting jor in de bossen gon woetne wordj, z'onder radio, teivel, gazer en z'onder vradavolk ver alles kommen te vertellen, ge zoif verschieten as ge vandaag wetkwap! Ting jor gelejen... hoevel kostegen da teit? Gien mens die em da nof rappelert! Wer emmen gienen toid nemer ver da 't omiaven, wer moete rap nog leveranst notioe. Aqua nog e sigaretjen omsteiken en poef op 't gauspedalle ken daven en wer zen der weid.

't Drait atoid rond 't zelde: naft en sigaretten. De mensjen kennen da nemer missen, ze kennen 't nemer loten... Hoe dikkes hoetrdê me z'eggen: «Smoetren kaan ek nie loten». En oek: as z' oever iemand klappen, tein zegge ze: «A raf me nen...» en ze noemen 't meirk van zennen otto, want nu kenne ze dan otto better as de mens die der me raf!

De maanen die d' er oonsitten — in de dobbele betekenis van 't woerd — wetten dat oek allemool en ze passen eer dor fanjes on oon. De proezen me 'n tenen. Dennen opslag van de sigaretten goot de stoot jussieke e miljard opringen, zegge ze. Van de naft emme ze nie gesprooken. Wer meige zekes me weten hoevel da dat in eer kas zal bringen? Ten dingen wete me wel: ho mieer naft dammen der deir blozen en hoe mieer sigaretjes dammen dompen, hoe mieer geldj datter in 't stootbakken komi. Mor ze geresi, door goget oek rap in domp op'. k. Wil mor z'eggen: ons ekonomis systeem es e soert stoempmachig en ver de moment damp et nog reiddelek goed me onzen naft en ons sigaretten. Mer hoelank nog.

5. Arabi Pacha en 't oiland Chipka
Jan Louies

In het weekblad van Pie Donsj, 't Land van Oilsjt, verschantj in de oitgawe van de 24sten september 1882 nen artikel me as titel 'Lot van Arabi Pacha'. Foitelek es da het begin van e vervolgverhoof, ginspireird deir kweddelen in Egypte, woor dat in dienen toid giel de wereld oever sprak. De Khedif, dat was den onderkeink van Egypte, dat een kolonie was van Ingeland, hoi op zen botten g'had van de nasjonalistisch gezindjnen kolonel Arabi Pacha. Dienen hoi de macht gegreipen, mor kreig al direct nen tien in zen hol van den beroemden Ingelsen zjeneroof Wolseley.

In 't verhoof van Donsj wiltj de Khedif zennen opstandigen kolonel nor 'de woestoin van Sahara' verbannen, mor zjeneroof Wolseley peist dor anders oever: *G'en zet er ni, Khedif, ik weit een oilandjen in giel de weireld totool onbekendj; door stier ik hem no toe ver zen iewigste straf, en zet er mo zeikerst van, a zal hem do koest haaven en der noeit ni mir van verdrom kieren. 't Es e moeras in de wintjer en een stinkpoel in de zoemer.* Woorop da kolonel Arabi geloten antwoerd: *Alla, ik za me nog ammezeiren in men leven! Adieu me lief vaderland den Est, ik vertrek nor 't oiland Chipka!*

Taboul

Azoei arriveert dus op den 8sten oktober 1882 Arabi op Chipka en a schroift directermaan nen brief nor Taboul, zenne companjong die in Egypte achtergebleiven es. Foitelek es taboul den naam van een Arabische saloi, mor soit. Arabi doet al direct zen beklag over 't oiland woorop dat'n terecht gekommen es: *'t lupt verschillende kieren per dag onder water.* Me deizen brief es het vervolgverhoof in 't Land van Oilsjt geboeren; titel van de feuilleton: *Brief van Arabi Pacha on Taboul — oit men oiland Chipka.*

Wotermiseire

Oeik in zennen brief van de 26sten november doet den oongespoeljde vremden zen beklag oever de wotersnoeid: *'t regert hier gewellig en de Noil (sic) strumt hier langst alle kanten oever.* Een mondj loter verschantj er een anonieme annonce: *Arabi, a oiland es verdrom bewooin boor!* En ten kommen der wir brieven. Die zen miestal nen braven kritiek op het konservatief-katholieke stadsbestier, de bokken, me as beroemister Viktor Van Wambeike (de Khedaf van deis stei) en boiten de oonvallen op de ilberole 'geizensekte' me heer offsjeile schoelen ('t attenei en de kormajen). Mor oek *Sultan Leopold* (den twieden), *die de tool van 't groesjete gedielijge van ze volk ni een kaan, kroigst een smeit.*

Stadskrawoeiers

No een onderbreikink van mier as e jor komt er nog nen brief, den 27sten april 1884: Arabi es toch van zen oiland ontsnapt en heit Europa deirkroist, mor es verdrom thois. *'Ik ben direct go zing nor men oiland Chipka, nog atoid dikkes oeverstrumd en onbewooinboor.* Oever Europa es'ten trouwens graalek ontgoecheid: 'ter hiersen allien mor volksonderdrikkende potentoten, die allien mor gekontesteird werren deir *Dynameters, Sosalisten en Anarchisten*, gelek dat'n vier jor loter in zennen lesten brief schroift. De zeideleish es zelfs to op zen lief en vroi oiland deirgedrongen: *'ik hem 's nachts boitrekken tenwoil da ze gemiene liekes zingen en hoilen.* Es het omdat Europa hem teigenstekt of omdat'n veir van zen lief Egypten en Arabienland zitj, of es het de pasje ver de wereld verder te verkennen dat hem te pakken heit? Of es'ten de lakshid van het Oilsjterse stadsbestier en de moer van Chipka beu (*Twie stadskrawoeiers zen*

een *dagsken* of *twie moer kommen oitscheppen* on den oitkant en *domei es 't weir gepast*? In elk geval, Arabi wiltj nor Ameinika, 't land van de Vroihéd, oeversteiken...

Vox populi

Vanaf 1891 es Donsj ewa mildjier ver de vroede vaderen van ons stad. Die hemmen oindelek d'oeverstroeiingen doeng ophaaven: 'Arabi Pacha, a oiland leit verdam boeven 't oppenvlak van 't water. En as ge nor Oilsjt komt, Arabi Pacha, ge zetje a oigen oepentrekken!'. Donsj bestoeft ni allien de kolén on de voort en de mondink van den Aan Denjer, mor oiek de nieve brigen on de Zwerten Hoek, on de Maatmeilen en de Vismert. En a es vol lof oever de nieve vismoin op Chipka en het nief hospitoel on d' Heshaug. Den 11sten oktober bestoeft en de wandelweg van 't Oiland Chipka, die'ten den Boelvaar Arabi Pacha noemt. In *Het Land van Oilsjt* van den 1sten november van dazelfste jor leit'en oit woorum dat'n dienen naum gekoezen heit: 'Oiland Elba (omgeivink Walstroo), Chipka, Boelvaar Arabi... Azoel zen de weigen en bonen deir 't volk geduht en vox populi, vox Dei. Ze meigen op 't stadhois doeipen gelek da ze willen, weir doeng mei me 't volk.' En lyricsch beschroift'n het zicht dat de wandeleer dor heit: van de nieve hoizen van d'Heshaug on de linker kant, het oiland Elba en de marchandiesstauje in 't midden, tot rechts de schoein hoevingen. Den offisjeilen naum van den bolvaar was vanaf den oonleg in 1887 Saskoi. In 1902 wiedz ze omgeduht in Van Wambelkeoi, nor de berremeister die dennen bolvaar liet oonleggen, mor de Oilsjteneers bleiven van de Saskoi spreiken. Arabi Pacha es dus ni on ne strootnaum gerokt...

6. Wo da den braares, moet den bakker ni zen.

Jan Louies

Dank zoi den B.V. (Bekendje Vlaumink) Jacob van Artevelje, weiten men hoevell groon dat er binnen de stadswallen van Oilsjt in veirrood was in febrewore van 't jor 1339.

Wie da goed opgeletj heit in de lessen vaderlandse geschiedenis, wetj al van in de veirberoiende klaskes dat den Ingelsen keinink Edwaarden Derden in de 14de iee Vrankrek waa veroelveren en nen blitzkrieg begost, die ten wel 100 jor gedieerd heit. Hoewel dat de Grauf van Vlonjeren letterlek lienplichteg was on de Franse keinink, waa de Vlomse steiden heer poeiten ni verbrannen en bleiven ze liever neutrool. Door zat, onder andere, Jacob van Artevelje, die graalek zennen bebbel kost roeren, achter. As deiken van de Gentsje weivers, die natierlek wolle oit Ingeland noeidig hoin ver heer sozjen te kennen weiven, waa'n d' Ingelsen ni te noig op heer tien terren.

De Brabanders, die ni van Vrankrek mor van Dosjland afhonken, mosten vaniogest me heeren koizer meidoeg, die teigen Ingeland was. De Vlomse steiden versterktenen heer vestingen on de grensj me Brabant en ze mokten oiek de stock op van 't eiten en 't drinken da ze nog in heren maternest hoin, kwesjte van te weiten hoelank da ze een eiventeweile beleigerink zollen kennen oithaaven.

Da gebeirdegen oiek in Oilsjt, da grat teigen de grensj me 't Hertogdom Brabant loi. 'Wo dat den braar es moet den bakker ni zen', zellen d' Oilsjteneers gepeist hemmen, want ter loin ni minder as 721 modekes* braagerst en -hauver op de groonzolders, terwoil dat er hoiep en aal 62 modekes bakkersgroon in g'hiel Oilsjt te vinnen woren. Teltj ba da braagroon nog de 12 voten woin in de keljers van de roike stinkords, en ge zetje wel begroipen dat ons stiel me zen amper 3600 inwoeiners, kleeer was ver de stroid. Deiremonne, me in dienen toid 9000 inwoeiners ('t was nog veiren 't oitbreiken van

de perepest), most kontent zen me naazekes 3 modekes braagroon en - ver de dikke nekken dor - 30 voten woin. 't Es ni te verwonderen da ze nog gin 10% van heer bevolking as weirbore manen kosten op de bien bringen (de rest kost ni mir op zen bienen stoon van denne woin), terwoil dat Oilsjt, gekloekt deir 't gerstennat, me 17% van d' inwoeiners kleeer stond on de Pontstrootpoelirt, ver den Dosj teigen t'haaven.

(bron: J. van Cleemput in *Het Land Van Aalst*, nr. 3 1956)

*modekin, modeken: aa Vlomse inhaadsmoot (ongeveer 20 lieter) ver droeige goederen.

7. Nat en donker - De wereld es e soert van konker

Jan Louïes

len van de miest typische Oilsjterse woerden es zeiker en vast 'konker'. Oever het gebroik van da woerd veiren 't joor 1909, mè ander woerden veiren de ophoeigink van den oizeren weg deir 't stad, es woinig of niet geweiten. Foit is dat de wirken on den oizeren weg nog ni goed af woren, of het woerd 'konker' vinnen men al vedom in *De Weirkmaan* van Pie Donsj.

Den 13sten moi van 't joor tieng sjikaneirt'en as gemintjeroodslied in d'opposiesje op den drasj en de plassen woter in de splentjermieve deir-gangen onder den oizeren weg: 'Wa da misstoot in de droi konkers, da zen die moerplassen, zeikest in konker 1'. Den 20sten november schroift oiek de liberale *Volksgazet* dat er bitter werdt geklaugd oever de slordighèd woorin dat den entrepreneur van de nieve werken van 't stausje ons straten en konkers loij liggeren. De bokkengazet *Den Denjerboede*, die den oparleur van 't kathoik stadsbestier es, vraugt hem ten weir af woorom da sommigste ondankbare sjikaneurs 'de zink onder *de viaduct* on den Deirimonse Stienweg den Hellepit noemen'. Na was 't minister Helleputte die in 1906 beloefd hoi dat er een vlotte afwoterink zal kommen onder de nieve konkers, wo dat de weg in ne zink zo geleid werren. Mor surtoe de konker on 't aad keirkhof van den Deirimonse stienweg oeverstrumden toch sanfastig: den Hellepit dus! *Den Denjerboede* van zoine kant heig 'het consequent atd oever *de viaducten*, ze verligden heer in die gezaagsgetraaè gazet ni tot het volkse dialect van 'Pie Zjieverereit'.

Mor Donsj bleift koppig het woerd konker gebroiken, oiek in *Het Land van Oilsjt*, mor ten ierder ewat as dichterleikke vroihèd: 'Nat en donker, de wereld es e soert van konker.... Och leven es loiden en steirven es elks eirven'. As volksverteigenwoerdiger werdt Donsj wel ne ki mier pathetisch, geleik in zennen nivejors-diskoer, g'haaven in heer lokool in de Lange Zaatstrot (wo da na Dille en Kamille es) en ver-

scheinen in *De Weirkmaan* van den 8sten zjannewore 1915: 't joor 1914 enjegt in ne konker van afzjing en smerten' (zen stemme bibberden van antrausje, voegt de verslaggeiver der nog on toe). Mor deirgongsj es Pie Donsj nogal konkreit, zeiker as'ten de 'stadskeimels' op snei pakt, en volgens hem zen der da vried veil: de brigge der zichten of Keimelsbrigge (Ponte de Sispiri) on d' Haatkoi, die nog mor zjst oever den Aan Denjer gebaad es, mor al gralèk in de weg stoot van de boeiten, d' elektrikoitjens (on de Kat, d'Haatemert, den Botanikken Hof en de konker van de Meilendries), 't Kapellekenbeik beneen de Schoelstroot, dat'n *ne lompene Arabischen toeren* en een *Sarrazjensje kapelle* noemt (de liberool *De Windjt* doet er nog e schepken boi: 't *peiperivat*), de nieve ringloon die ze 'vannoen de Posthoeim tot oon de Zjibeirgse brigge' 'effen pas' willen leggen, woordeir dat de gronden on 't keirkhof ne meiter-een-half hoeiger as 't stroot kommen te liggeren en de nieven bolvaar dor geleik nen oepen konker - door es 't woerd weir - deir 't landschap smadtj en de Keirkhofdreif met zen schoein boeimen nor de kl. es (gelek as 't vlas van Schokkort). Allen mor omdat de ottomobillen rapper zollen kennen roin, zeit Donsj der nog boi.

Mor missching nog de gralekste stadskeimels zen volgens hem aal die konkers: on d'Hoelige Vesten, de Meilendries, de Voort, de Zjandarmieriestroot en de Kattestrotpoeir (dat es den Deirimonse Stienweg). In 't *Land van Oilsjt* van de 26sten febrewore 1911 *Kabast'en* - noor een bezoek on Gentj - nog insj op 'de prinsjipool der keimels': 'On de Dam-poeirt es de konker loisterherd en in Oilsjt es 't vollighèd. De brigge in d'hoelige behauchelek, in Oilsjt on de Meilendries afzichtelek.' Voifjing joor loter lotj *De Volksstem*, die per-tank altdè het woerd *viaduct* gebreukt, hem verlien het woerd *konker* af te drikken, mor ten wel in advertensjes: 'Kotier 't hieren; Voren-

8. Stammenei

Jan Louïes

loon 1 (konker). Het woerd es bloikboor in het daugeleke toolgebroik van den Oilsjteneer deirgedrongen. Mor de sojialisten (*Recht en Vroihèd*, 1925) hemmen het atèd zonder faat oever *de viaduct* on de Meilendries en de ribberolen (*De Liberool*, 1937) oever *de viaduct* van den Deirimonse Stienweg.

Oigentlèk es 't dus allien Donsj die het in zen gazetten *De Weirkmaan* en *Het Land van Oilsjt* oever *konkers* heit. A schreif wel mier dialect in zen gazet. Op zen adreskortjes stond 'Chipka', wa dat de versproiding van denne volksen naam ver het oiland tissen de voort en den Aan Denjer zeikerind'handgewerktheit. Zo'tkennen, dazen continu kabassen op de Oilsjterse konkers oiek geladj heit tot de inbergerink van dat aad middeleiderlands woerd in ons Oilsjters dialekt? Hoewel dat Pie Donsj de konkers liereek vond, moeten men hem dankboor zen ver de reddink van da schoein woerd!

KONKER in de media:

Hits op 't internet: 243, worvan 1/3 Oilsjterse konker, 1/3 Hollands ver kanker en 1/3 vanalles ewa (achternaum, tyfpaaten ver donker...). Hits in Oilsjterse gazetten (tot 1992): 31, woorvan 7 in *De Volksstemme* (vanaf 1928 mor), 1 in *De Volksgazet*, 4 in *Het Land van Oilsjt* en 19 in *De Weirkman*, dus 23 in de Donsj-gazetten.

Billekes
't Boonkafei 'De Twie Zvettekes' in Ternat, op de stienweg Assè - Eidingen, hoi twee schoein zwerthorige mokkes as serveuskes. 'In de Zes Billekes' was ten weir e kafei wo dat er droi dochters achter den toeg stonten en dat in de vertolink van 'Het verdriet van Belzjen' van Hugo Claus de 'PiPaPo' wierd, 't geen dat azoei iet wiltj zeggen as 'Giel den Hamkesnest'. Wedden dat den Donsjen leizer liever een letterlekke Pfaff-vertolink zol g'had hemmen, iet geleik 'Die billige seks'?

Mor straffer nog, in Zandhoeven hojje een dansergelkafei dat 'de 14 Billekes' hoedjegen en oepen g'haaven wierd deir e groeit hoishaaven (ammo maskes). En oever 't woter on den Denjer was kafei 'De Zandpit', e stammenei dat oepen g'haaven wierd der een moeder en heer twie dochters, en da genoemd wierd 'In de Droi Meiten, twie jonge en ten versleiten'.

Esta Minetta

Het vraaelek schoein vergroetj d' oonttrekkingskracht van e kafei, dat es e foit da zeiker es. 't Geift ten oiek verf dat het Belgische woerd 'estaminet' zo kommen van 'Esta Minetta', een vraug die volgens da gezeid werdt in ons doten, die hier in de 16de en de 17de ièè den boos speldjen. 't Zo zu veil wille zeggen as 'Es ter hier een masken'?

De braaroi Palm dei da verhoel al ne kir as ze heer gezellige 'Estaminets' lanseirdegenen nog insj met heren nieven plis Estaminet. Mor het was onzen oigesten L.P. Boein die in de joren 1960 die mythe oitgevonnen heit, asten in ten van zen stikkes in de 'Veroit' schreif dat in een stammenei altdè twie of droi dochters oover de vloer loeipen, om da - dat'n hem heit loten woismauken - estaminet in de tool van de Spanjakkers letterlek betiekenden: hois woor dat de maskes drank serveiren. Mor a zeig'het er nog

ne kir spesjool boi: 'Mor moi kenne ze van alles woismauken'.

Het woord 'Winetta' es alesj gin Sponsj, ge vini' het lerdor op Italjonsje websites en in 't giel ni in Sponsje woerdenboeken. 't Es gewoëin ne maskesnaum, Wijelminaatje of Mientje in 't Hollands, Minneken in 't Vloams. De bekendjste Minette es Anne of England, die me heren twieden naam Henriette hoedjegen. En voesj van de rest es Minette oëik ne poezennaum, dat ons va zelf nor het werkwoerd minetten ladfj; dat es van lek men lep en ten es ter inderdood... weir een vraa in 't spel.

Foine sajet

Deftige woerdenboeken zoeken den oeirsprong van het woerd estaminet natierlijk in een seizer richtink. Den 'Dictionnaire de l' Académie Française' per exempel peist on het Latoin stamen (scherink), worvan dat het middelheiderlands estamine of stamet komt, da was een foine wolle stof. De commerce in die 'foine sajet' gebeiden in Vlonjeren ni op de mert, mor in de drankhoizen (vanoigest): in de stammenije of estaminet dus.

Pool

Het Centre nationale de Ressources Textuelles et Lexicales van de universiteit van Nantes es van 't gedacht dat het Wolsje estaminea verwant es met stamon, wat da pileer betiekent (peist mor on stamgast, stamkafei, astambliëf). On azoei ne stamon wïerd de koei vastgebonen ba heren mangoire in de staal. Elk bieft hoi zenne pool. Ne staal of een andere reumte met veil polen was dus een staminai. Een drankhois me zen groeite gelagzool hoi natierlek oëik azekken polen, ander zo ze inschoiten. Via het Gotisch is het woerd in het Picardisch geroekt (in Roisel, woor da ze Picardisch sprauken, es het woerd estaminet nog g'hiel gewoëin) en azoei in 't Wolsj. Die Goten bonten de polen in heer hoizen trouwens in de nok balen, wordeir dat de gotische spitsboeg ontstond. Mo da was ver in de keirken, ni ver in de stameneis.

De Aalsterse Gazetten

De vele aangehaalde zinnen uit de plaatselijke pers in de woordenlijsten van deze diksjoneir illustreren niet enkel het gebruik van het betrokken woord. Zij vertellen dikwijls ook iets over de tijdsgeest en de (politieke) gang van zaken in de stad Aalst door de (voorbijje) eeuwen heen. Daarom is een lijstje met wat uitleg over de toenmalige streekpers nuttig ...

DE AALSTERSE SPUITER - Gestencilid blad van de Aalsterse (vrijwillige) brandweer, dat verscheen van 1948 tot 1973. Bevatte veel inside jokes.

'T AJUUNTJE - Communistisch weekblad, later maandblad van de KP - Aalst, vanaf 1946 tot 2008. Bezieleer ervan was, decennialang, omzeggens tot aan zijn dood, Jos De Geyster.

DE DAGERAAD - Katholiek blad voor 'Boer, Werkman en Staatsbediende' gedrukt door P. Van Schuylenbergh (1908-1910); uitgever was Rom. Van Hauwe, Botermarkt Aalst.

Denderb. - **DE DENDERBODE** - Oorspronkelijk (1846) katholiek-liberaal blad; vanaf 1871, met als eigenaar Clemens Van De Putte, katholiek anti-liberaal en later ook anti-socialistisch en anti-Daensistisch, met grove scheldpartijen op de gebroeders Daens. Verscheen tot ongeveer 1925.

DE GEMEENTERAED - Liberaal blad opgericht in 1867, een jaar later herdoopt in **DEN YKER**, in 1880 **VOORUIT** en in 1886 **DE DENDERGALM**.

LVA - HET LAND VAN AALST - Omstreeks 1860 opgericht als katholiek a-politiek blad, kwamen de aandelen steeds meer in handen van Pieter Daens en zijn vriend pastoor B. Van der Haegen, tot zij in 1980 volledig de eigenaars werden. Vanaf 1894, het blad van de christendemocraten, de Daensisten. Van 1932 tot 1935: Vlaams-nationaal blad, gedrukt in de 'Volksverheffing'.

N.GVA - DE NIEUWE GAZET VAN AALST - Uit onvrede over het inhoudelijk beleid van de Dendermondse eigenaars van De Voorpost (uitgeverij DeCuyper) en wanbetaling aan de redacteurs haakte de voornaamste groep schrijvers van De Voorpost in 1982 af en ging werken voor een nieuw onafhankelijk weekblad, opgericht door een vzw onder de bezieling van ex-Voorpostredacteur Roel van De Plas. Ondanks de frisse en kritische aanpak werd het geen blijver: het stopte eind 1984.

GVA - GAZETTE VAN AELST

1. Vanaf 1870 katholiek weekblad van drukker Jozef van Branteghem, dat vooraf buitenlands nieuws bracht, behalve tijdens de verkiezingsstrijd.
2. Antisocialistisch blad van Petrus Van Nuffel, dat in 1895 gewijzigd werd in De Volksstem. Vanaf 1899 Jan Van Nuffel, broer van Petrus.
3. De Gazet van Aalst - Opvolger van De Volksstem vanaf 1944, laatst uitgegeven door drukker Sanders in de Schoolstraat. Stopte in 1974, onder andere omdat de veel modernere en pluralistische De Voorpost een te grote concurrent geworden was en de drukker-uitgever ... pensioengerechtigd was.

HET RECHT - Christen-democratische blad, in 1894 opgericht door voorman H. Plancquaet. Hij kwam later op voor de Daensisten in West-Vlaanderen. Het blad werd gedrukt in Brugge en bleef bestaan tot in de jaren 1920.

R&V - RECHT EN VRIJHEID - Socialistisch weekblad voor het arrondissement Aalst van 1904 tot 1934 (daarna opgevolgd door 'Voor Allen'). Werd gedrukt bij de gebroeders Boeykens (De Aankondiger, Dr. De Moorstraat 4); uitgever was socialistisch voorman Alfred Nichels.

OF-FI DENDERSTREEK - Naoorlogs orgaan van het communistisch georiënteerde Onafhankelijkheidsfront, met lokaal in het Burgershuis op de Grote Markt. Was voornamelijk gevuld

met sarcastische, venijnige, beschuldigende teksten naar (al dan niet vermeende) collaborateurs toe. Verscheen in 1945 en 1946.

O.Tieger - DEN OLSJTERSEN TIEGER - Satirisch maandblad waarin de lokale gebeurtenissen plastisch beschreven werden. Uitgegeven door Leon Boel (Aalst 1888-1946) van oktober 1929 tot oktober 1931. Was vooral te verkrijgen in de Aalsterse cafés - voornamelijk van brouwerij De Bleeck, want die sponsorde het blad.

DE STANDAARD VAN HET ARRONDISSEMENT AALST, 1894. Katholiek wekelijks opinieblad, gedrukt bij C. Van De Putte; uitgever: Hendrik Van De Velde.

Volkst. - **DE VOLKSSTEM** - Was tot 1895 De Gazette van Aelst en vanaf 1944 tot 1974 weer De Gazet van Aalst. Werd, zeker vanaf 1910, toen het blad definitief tot expansie kwam, de rechtstreekse concurrent van de eveneens katholieke Denderboede. Uitgever was Jan Van Nuffel, broer van Petrus. De spotnaam voor dit katholiek blad was 't *Voil Hemmeken*. De Volksstem loofde zichzelf de eerste 10 jaar met het kooswoord "t *Stemmeken*". Pieter Daens verbaasde dit 'Volksstemmeken' tot *Vuilstemmeken*, wat dan weer in de liberale Dendergalm evolueerde tot *Vuilhemmeken*.

DE VOLKSGAZET - Liberaal weekblad (opgericht 1906) voor het arrondissement Aalst dat verscheen tot in het interbellum; niet te verwarren met de (Antwerpse) socialistische krant De Volksgazet.

DE VOLKSVRIEND - Liberaal weekblad, dat slechts een kortstondig bestaan kende (1906).

Werkm. - **DE WERKMAN** - Oorspronkelijk anti-socialistisch katholiek volksblad van Pieter Daens, dat vanaf 1895 ingeschakeld werd in de strijd van de Daensisten tegen de conservatieve katholieken.

VIES OILSJT - Alternatieve kritische stadskrant (1976-1981) met als bakermat het Centrum voor Samenlevingsvernieuwing 't Fabriekken in de Wellekensstraat. Overleefde dit centrum met als nieuwe thuishaven De Gele Limonade in de Ridderstraat.

Voorp. - **DE VOORPOST** - Op 7 september 1973 verscheen het eerste nummer van de editie Aalst van De Voorpost, weekblad van Dender-, Durme- en Scheldestreek. Uitgever was de Dendermondse A. De Cuyper, de redactie bestond uit Aalstenaars. In 1982 haakte een groot deel van de redactie af om een eigen blad, De Nieuwe Gazet van Aalst, te starten. Het samensmelten van de editie Aalst van de Voorpost met die van Dendermonde werd door de Aalstenaars niet gesmaakt en het weekblad deemsterde weg. De uitgever stopte met het blad op 31 december 1992 om zich op huis-aan-huisreclamebladen te concentreren.

DENYKER - Zie De Gemeenteraad.

DE WEEERSTANDER - Weekblad van het Verbond der Weestanders, lokaal café De Beiaard, Nieuwstraat 5. Verscheen vanaf november 1946 tot zeker in juni 1947.

Bibliografie

- Aalst Op z'n Oilsjters (J. Ghysens en Fr. Wauters, 1990)
 Anarchie van de daad (A. Constandse, 1978)
 Bargoens woordenboek (Dr. S.E. Endt, 1972)
 De benamingen voor regenworm in de Vlaamse dialecten (J. Van Keymeulen, website KUL, 2003)
 Dendermonde, Volkstaal, Typen, Bijnamen (G. Dierickx)
 De Vervloekte Staat (I. Moulaert, 1981)
 De Vlaamse tale is wonderzoet Voor die heur geen geweld en doet... en het Aalstersch??? (J. Van De Sijpe, circa 1944, onuitgegeven scriptie)
 De woorderschat van een Belgisch-Limburgse varkenskermis (Mededelingen van de Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde, Nr. 45, J. Goossens, Hasselt, 1988)
 Dictionnaire du dialecte bruxellois (L. Quiévreux, 1951 en 1984)
 Feest, spel en vermaak in de Denderstreek - licentiaatsverhandeling UG (L. Grootvriendt 2006-2007)
 Geel boekje (Draeckeniëren, 1968-2015)
 Gents Woordenboek (L. Lievevrouw-Coopman, 1950-'53)
 Geschiedenis der straten van Aalst (J. Ghysens, 1986)
 Geschiedenis van Lede (J. De Brouwer, Heemkundige Kring Lede, 1963)
 Geschrevene filmkes (anoniem, 1990 onuitgegeven brieven)
 Groot Woordenboek der Nederlandse Taal Van Dale (1913 en 1970)
 Herinneringen, Volkstypen en Vaartkampioenen (Ph. De Paep, 1975, 1987)
 Het dialect van Aalst, eene phonetisch-historische studie (Ph. Colinet, 1896)
 Het groot woorden- en liedjesboek over het Antwerps dialect (J. De Graef, 1974)
 Het Lebbeeks dialect en nog 't een en 't ander (Vermeiren, Ravijts, Van Rossem en Lissens, 1986)
 Oostends Woordenboek (R. Desnerck, 1972 en 1988)
 Opwijkse Woorden (B. Van Den Broeck, 1988)
 Over de Schoolstraat ofte het Puytevoetwegken en omgeving (F. Courteaux, 1974)
 Over het Aalsters dialect, Proefschrift (H. Van Der Gucht, VUB 2005-'06)
 Schele tinken, dialectwoorden voor zeelt (V. De Tier, website KUL, 2003)
 Syntaxis van het Aalsters dialect (F. Van Acker, 1948)
 Syntactische kenmerken van het Aalsters dialect, Proefschrift (A.M. Buys, UGent 1973-'74)
 Variatie(s) op je bord! (E. Van Renterghem V. De Tier & J. Van Keymeulen, Gent, 2007)
 Waar is d'n tijd naartoe? Geïllustreerd Waasmunsters Woordenboek (Ben Moens, 1988)
 WNT, Woordenboek der Nederlandse taal ('s Gravenhage 1863-1998)
 Woordenboek van het Lokers dialect (M. Pieters, 1995)
 Woordenlijsten, diverse (H. De Roeck, handschrift, 2002)
<http://www.dialectloket.be/geluid/stemmen-uit-het-verleden/>
<http://forum.aalsthistoriek.be/>
<http://aalst.courant.nu>

Inhoudstafel

Inleiding

Leuwoord voor al

hulplij

Waarom ?

De spelling

Gebruikte afkortingen

Idioticon

Eredica

Uitbreide plaatsnamen

Varia

Barettelid

Verwante woorden en gewijzigde uitspraken sinds 1000

Waar verschillen van verschillen in uitspraak

Het wegvalen van de eind-*s* in substantieven met korte klank

Barprens - Overval in het Aakkers

Op 1 mei

Zuid-Nederlands (Belgisch Nederland)

waar van met soms denkt dat het typisch Aakkers is...

Algemeen Nederlands

waar van met wel eens denkt dat het typisch Aakkers is...

Bendermoek...

Liedjes en rimples

Een stukje in de originele spelling van de auteurs

Bronnen

De Aakkers geschied

etymografie

5

7

10

12

14

15

261

265

291

292

320

322

323

324

325

329

352

369

361

360

379

381